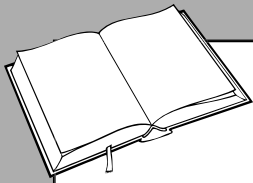

Наталія ШЕВЧУК, консультант із питань бухгалтерського обліку та оподаткування

ЯК ВІДКОРИГУВАТИ НЕПРАВИЛЬНО ОФОРМЛЕНИЙ РК

У консультації розповімо:

- що робити, якщо ПН була відкоригована неправильно;
- чи можна повторно оформити РК, якщо попереднім РК показники ПН були обнулені.

СИТУАЦІЯ 1

05.05.21 р. постачальник відвантажив покупцеві товар 1 українського виробництва (код УКТЗЕД 1111) у кількості 50 шт. за ціною 200 грн/шт. (крім того ПДВ – 40 грн). Загальна вартість постачання – 10 000 грн (крім того ПДВ – 2 000 грн). На дату відвантаження була оформлена та зареєстрована в ЄРПН ПН.

11.05.21 р. сторони підписали до угоду до договору, згідно з якою вартість частини товару (20 шт.) збільшилася з 200 до 250 грн/шт. (крім того ПДВ – 50 грн).

20.05.21 р. товар був оплачений покупцем. На дату оплати товару постачальник оформив РК, у якому бухгалтер припустився помилки: замість того щоб збільшити вартість частини товару (20 шт.), зменшив її до 180 грн/шт (крім того ПДВ – 36 грн).

Помилка була виявлена 04.06.21 р.

Аналіз ситуації

Дата складання РК. У цьому випадку РК необхідно виписати на дату оплати товару покуп-

цем (тобто 20.05.21 р.), що й було зроблено (див. **фрагмент 1**). Адаже саме на цю дату фактично збільшилася сума компенсації за товар. Дата підписання до угоди не є підставою для оформлення РК, оскільки факт його підписання не змінює суму компенсації вартості товару.

Порядок складання РК. У нашому випадку змінюється частина вартості товару, тому оформляється РК з умовним кодом 104. При цьому в розділі Б будуть заповнені три рядки:

- перший із порядковим номером 1, який повністю змінює рядок 1 ПН, де був зазначений товар 1;
- другий із порядковим номером 2 у графі 1.1 РК, за допомогою якого до ПН вноситься додатковий рядок 2 (номер у гр. 1.2) із частиною товару 1 за новою ціною;
- третій із порядковим номером 3 у графі 1.1 РК, за допомогою якого в ПН вноситься додатковий рядок 3 (номер у гр. 1.2) із частиною товару 1 за старою ціною.

Щоб виправити допущену бухгалтером помилку, потрібно виписати другий РК на дату виявлення помилки (тобто 04.06.21 р.), яким показники ПН відновлюються. Тобто для виправлення помилки в ПН показники другого РК будуть дзеркальним відображенням показників першого РК (див. **фрагмент 2**).

Після виправлення помилки оформляється РК із правильними показниками (див. **фрагмент 3**) та датою коригування 20.05.21 р.

ЗУСТРІЧАЙТЕ ПРАКТИЧНІ КЕРІВНИЦТВА ІІІ КВАРТАЛУ 2021 РОКУ, НЕЗАМІННІ В РОБОТІ БУХГАЛТЕРА-ПРОФЕСІОНАЛА!

Місяць	Тема ПК
Липень	ПК, 2021, № 13 «Облік у виробництві від А до Я»
Липень	ПК, 2021, № 14 «Декларація з ПДВ із додатками: заповнення та виправлення помилок»
Серпень	ПК, 2021, № 15 «Енциклопедія послуг: перевезення, експедирування, оренда та ін.»
Серпень	ПК, 2021, № 16 «Перевірки та штрафи органів ДПС і Держпраці»
Вересень	ПК, 2021, № 17 «ЗЕД: експорт та імпорт товарів, операції з інвалютою»
Вересень	ПК, 2021, № 18 «Основні засоби: гарячі запитання щодо придбання, ремонтів, ліквідації та ін.»

ФРАГМЕНТ 1

<...>

№ з/п	№ з/п рядка податкової накладної, що коригується або додається	Причина коригування		Опис (номенклатура) товарів/послуг, вартість чи кількість яких коригується	Код			Одиниця виміру товару/послуги	
		код причини	№ з/п групи коригування		товару згідно з УКТЗЕД	ознаки імпортованого товару	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код
1.1	1.2	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	5	6
1	1	104	1	Товар 1	1111			шт.	2009
2	2	104	1	Товар 1	1111			шт.	2009
3	3	104	1	Товар 1	1111			шт.	2009

Коригування кількості		Коригування вартості		Код ставки	Код пільги	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
кількість, об'єм, обсяг (-) (+)	ціна постачання товарів/послуг	ціна (-) (+)	кількість постачання товарів/послуг					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-50	200,00			20		-10 000,00	-2 000,00	
20	180,00			20		3 600,00	720,00	
30	200,00			20		6 000,00	1 200,00	

<...>

ФРАГМЕНТ 2

<...>

№ з/п	№ з/п рядка податкової накладної, що коригується або додається	Причина коригування		Опис (номенклатура) товарів/послуг, вартість чи кількість яких коригується	Код			Одиниця виміру товару/послуги	
		код причини	№ з/п групи коригування		товару згідно з УКТЗЕД	ознаки імпортованого товару	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код
1.1	1.2	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	5	6
1	2	104		Товар 1	1111			шт.	2009
2	3	104		Товар 1	1111			шт.	2009
3	4	104		Товар 1	1111			шт.	2009

Коригування кількості		Коригування вартості		Код ставки	Код пільги	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
кількість, об'єм, обсяг (-) (+)	ціна постачання товарів/послуг	ціна (-) (+)	кількість постачання товарів/послуг					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-20	180,00			20		-3 600,00	-720,00	
-30	200,00			20		-6 000,00	-1 000,00	
50	200,00			20		10 000,00	2 000,00	

<...>

ФРАГМЕНТ 3

№ з/п	№ з/п рядка податкової накладної, що коригується або додається	Причина коригування		Опис (номенклатура) товарів/послуг, вартість чи кількість яких коригується	Код			Одиниця виміру товару/послуги	
		код причини	№ з/п групи коригування		товару згідно з УКТЗЕД	ознаки імпортованого товару	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код
1.1	1.2	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	5	6
1	4	104		Товар 1	1111			шт.	2009
2	5	104		Товар 1	1111			шт.	2009
3	6	104		Товар 1	1111			шт.	2009

Коригування кількості		Коригування вартості		Код ставки	Код пільги	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
кількість, об'єм, обсяг (-) (+)	ціна постачання товарів/послуг	ціна (-) (+)	кількість постачання товарів/послуг					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-50	200,00			20		-10 000,00	-2 000,00	
20	250,00			20		5 000,00	1 000,00	
30	200,00			20		6 000,00	1 200,00	

Відображення в декларації з ПДВ. Помилкове коригування не повинне відображатися в деклараціях постачальника та покупця. Правильне коригування відображається:

- покупцем – у рядку 14 декларації та таблиці 2.2 додатка 1;
- постачальником – у рядку 7 декларації, а в таблиці 1.2, тільки якщо на момент по-

дання декларації РК на збільшення суми компенсації вартості частини товару не буде зареєстрований в ЄРПН.

Відображення в бухгалтерії. Облік операцій із коригування залежить від того, відображалось помилкове коригування в обліку чи ні. Якщо помилкові результати були проведені, на дату виправлення помилки їх потрібно сторнувати.

(грн)

№ з/п	Зміст операції	Первинні документи	Бухгалтерський облік		
			Дт	Кт	Сума
1	2	3	4	5	6
Облік у постачальника					
1	Відвантажено товар покупцеві, відображено дохід від реалізації (50 шт. х 240)	Видаткова накладна	361	702	12 000
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ на дату відвантаження товару	ПН	702	641	2 000
3	Списано собівартість реалізованого товару (сума умовна)	Бухгалтерська довідка	902	281	5 000
4	Відображено збільшення вартості 20 шт. товару (20 шт. х 300 – 20 шт. х 240)	Видаткова накладна, додогода до договору, РК	361	702	1 200
			702	641	200
5	Отримано від покупця плату за товар (30 шт. х 240 + 20 шт. х 300)	Виписка банку	311	361	13 200

1	2	3	4	5	6
Облік у покупця					
1	Отримано товари від постачальника	Видаткова накладна	281	631	10 000
2	Відображено податковий кредит із ПДВ	ПН	641	631	2 000
3	Відображено збільшення вартості отриманої від постачальника частини товару	Додугода до договору, бухгалтерська довідка	281	631	1 000
			641	631	200
4	Перераховано постачальникові плату за товар	Платіжне доручення	631	311	13 200

СИТУАЦІЯ 2

05.05.21 р. постачальник відвантажив покупцеві:

- товар 1 українського виробництва (код УКТЗЕД 1111) у кількості 50 шт. за ціною 200 грн/шт. (крім того ПДВ – 40 грн);
- товар 2 українського виробництва (код УКТЗЕД 2222) у кількості 100 шт. за ціною 300 грн/шт. (крім того ПДВ – 60 грн).

На дату відвантаження товару була оформлена та зареєстрована в ЄРПН ПН.

25.05.21 р. бухгалтер постачальника помилково склав РК, яким був обнулений рядок ПН із товаром 1.

Помилка була виявлена 04.06.21 р.

Аналіз ситуації

Відразу зазначимо, що це не проста ситуація, адже на даний момент не передбачено РК, яким можна було б додати дані до рядка ПН, який був обнулений, оскільки система ЄРПН розуміє рядок на «+» тільки в парі з рядком на «+». А оскільки значення рядка ПН було виведено в нуль, рядок на «-» неможливий.

У цьому випадку можливі два варіанти:

Варіант 1. Обнулити повністю ПН, оформивши до неї ще один РК (на дату виявлення помилки) із причиною коригування 103, яким будуть обнулені показники й другого рядка. Потім виписати нову ПН на дату першої події – 05.05.21 р.

Відображення в декларації з ПДВ. І перший, і другий РК для анулювання ПН є помилковими, тому не повинні відображатися в деклараціях постачальника та покупця (п. 44.1 ПК; ЗІР, категорія 101.16). ПН, яка виписується для відновлення операції, теж не відображається в декларації – у декларації за травень показується одна операція постачання.

Варіант 2. Оформити на дату виявлення помилки РК із причиною коригування 104, у якому одним рядком змінювати товарну позицію, що залишилася, а другим і третім рядками відновити первісні показники ПН (див. **фрагмент 4**).

Відображення в декларації з ПДВ. Результат коригування за своєю суттю є виправленням помилки й у деклараціях постачальника та покупця не відображається.

Відображення в бухобліку. Результат коригування в обох варіантах не впливає на показники бухгалтерського обліку.

ФРАГМЕНТ 4

<...>

№ з/п	№ з/п рядка податкової накладної, що коригується або додається	Причина коригування		Опис (номенклатура) товарів/послуг, вартість чи кількість яких коригується	Код			Одиниця виміру товару/послуги	
		код причини	№ з/п групи коригування		товару згідно з УКТЗЕД	ознаки імпортованого товару	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код
1.1	1.2	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	5	6
1	2	104		Товар 2	2222			шт.	2009
2	3	104		Товар 1	1111			шт.	2009
3	4	104		Товар 2	2222			шт.	2009

Довідкова інформація

Коригування кількості		Коригування вартості		Код ставки	Код пільги	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
кількість, об'єм, обсяг (-) (+)	ціна постачання товарів/ послуг	ціна (-) (+)	кількість постачання товарів/ послуг					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-100	300,00			20		30 000,00	-6 000,00	
50	200,00			20		10 000,00	2 000,00	
100	300,00			20		30 000,00	6 000,00	

<...>